

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Vidéken:
Egy hóra.
Negyedévre

Felelős szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és lapigazgatók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placz-utca 47. és 49. szám.

A gazságok megkezdődtek.

A forrongó Budapest.

Erőszak és osendörsturony.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, nov. 24.

Most már elvesztette álarcát a Fejérváry kormány, s a maga csupasz mivoltával áll az ország elé felrugva törvényeinket, megbecstelenítve közintézményeinket. Pestvármegye székházában az erőszaknak olyan galádságai jutottak diadalra, a melyek lesújtó és megdöbbentő jelét adják a kormány szándékának. Az alkotmány védő vármegyék ellenzéki férfiai el lehetnek rá készülve, hogy csendőrszurony fogja átdöfni keblüket, a melyet bátran tárnak ki a zsarnokság zsoldosai előtt.

Fejérváry et consortes azt hirdették, hogy ők tisztán és kizárólag a törvények alapján a nemzet közintézményeinek tisztelben tartásával fogják kormányozni a nemzetet. Tudták, a mikor ígéretet tesznek, hogy hazudnak. Hazugságuk most leplezetlenül tárult föl Laszberg Rudolf főispán helyettesnek Pestvármegye székházába való bevonulásakor. Hogy milyen gazságokkal volt kapcsolatban Laszberg bevonulása, arról a következő távirati jelentések számolnak be.

A hivatalos lap mai száma jelentette, hogy gróf Laszberg Rudolf, győrmegyei főispánt megbizta a király, hogy Pestvármegyén helyettesítse Tahy István főispánt. Laszberg ma délelőtt csendőrszázados kíséretében be is ment a vármegyeházára. Hogy miként végezte a dolgát, arról ez a tudósítás referál:

Rendörkordon a megyeház körül.

Reggel nyolcz óra után különös járőrök vontak magukra a Városház-utca figyelmét. Innen is, onnan is revolveres, szolgálati jelvényvel ellátott rendőrök somfordálnak elős helyezkednek el a különböző kapukban. Fél kilencz órakor pedig Schmidt rendőrfelügyelő vezetése alatt egy rendőrszaksz vonult elő. Félkörben elhelyezkedtek a vármegyeház épülete előtt. A vármegyeházán nem nagyon értek rá, hogy a furcsa készülődésen töprengjenek, mert fél kilencz órakor sürgős küldöncz pecsétes levelet hozott a főjegyzőnek a belügyminisztertől,

melyben ez közölte, hogy a király gróf Laszberg Rudolfot bizta meg azzal, hogy a beteg Tahy Istvánt helyettesítse. A levél megérkezése után a főjegyző utasította Gulner Pál várnagyot, hogy csukja be a kapukat. A várnagy áírt a pestmegyei ügyészséghez is, hogy a pestmegyei törvényszéknek a vármegyeházára nyíló vasrácsos ajtaját zárja el, de ezt a kívánságot Selley ügyész megtagadta.

Háromnegyed kilencz órakor zajos abczugkiáltások hallatszottak a néptömegtől eltorított utcáról. Megjött a botcsinálta főispán . . .

Laszberg a vármegyeházán.

A belügyminiszteriumból érkező társaság két kocsin jött. Az egyikben gróf Laszberg Rudolf főispán és Szabó László miniszteri tanácsos üteek, a másikban Vázarhelyi Gyula miniszteri titkár és Römer Gyula segédtitkár. A segédtitkár leugrott a kocsiról és zörgetett a kapun. Gulner Pál várnagy kiszólt:

— Ki van odakünn?

— Nyissák ki — a törvény nevében!

A vármegyei hajduk kinyitották a kaput, a társaság bevonult. Gulner várnagy elébük állott:

— Kicsodák az urak. Mit keresnek itt?

— Gr. Laszberg Rudolf főispán vagyok. Tessék megmutatni a főispáni hivatalt.

— Nem mutatom meg! — válaszolt a várnagy.

— A főispán ötölt-hatolt:

— De kérem, engem a király küld ki.

— Tessék mástól kérdezősködni. Ha az alispán elrendeli, úgy tartom a parancsot, Másnak nem engedelmekedem.

— Ithon van Fazekas főjegyző? — kérdezte Laszberg.

Erre Laszberg a kíséretével együtt felment az első emeletre, Fazekas főjegyző hivatalába. Közben a pestvidéki törvényszék felől, a kiskapun keresztül kitűzött szuronyal tizenkét csendőr vonult be Spallon százados vezetésével és az oszlopos folyosón, a főispáni hivatal előtt foglaltak helyet.

Csendőr szurony, Kossuth-nóta.

Ekkor már telve volt a vármegyeház udvara és a széles, nyitott, oszlopos folyosók. A hivatalok kiürültek, a hatvanötös bizottság tagjai és a Budapestben időző megyebizottsági tagok ott voltak a vármegyeházán. A második emeleten a megyei tisztviselők családjai állottak. És abban a pillanatban, amikor Laszberg főispán bement Fazekas főjegyzőhöz s a csendörkordon sorba állott a főispánhivatal elé, megharsant a Kossuth-nóta. Száz és száz szájról hangzott a dal s a csendörök sápadt arczezal, összeszorított ajakkal hallgatták. A lepecsételt főispánhivatal előtt két diszrubás, tarsolós daliás hajdu állott kivont karddal: Kiss István és Serfőző János és keményen farkasszemet nézett a csendörökkel. A közgyűlési terem pecsétjeit

Somogyi József és Juhász Sándor vármegye-huszárok őrizték kivont szabilyakkal. A főispánt utjában a főjegyző felé gunyos kiáltások követték:

— Hazaáruló! Bécsi szolga! Eljen az alkotmány!

Én a főispán vagyok.

Negyed tíz óra volt, amikor Laszberg Rudolf a kíséretével együtt benyitott Fazekas Ágost főjegyző szobájába. Laszberg bemutatatta magát:

— Gróf Laszberg Rudolf főispán vagyok!

— Ismerem a főispán urat, tehát nincs szükségem a személyazonosságá bizonyítására. Mit kívánnak az urak? — válaszolta.

— Ő felsége küldött ide s megbízott az 1886. XXI. törvényczikk 63. §-a alapján a főispáni teendők végzéseivel.

— Méltóztassék az erre vonatkozó királyi kéziratot előmutatni! — válaszolta a főjegyző.

Laszberg zavarba jött.

— Kérem . . . ez nem a kötelességem . . .

Ebben a pillanatban a félig nyitott ajtón át a szobába huzódott a csendőrszázados. Fazekas főjegyző emelt hangon a főispán felé fordult:

— Kérem, katonai fedezet alatt, karhatalommal jött vagy bekészen akar tárgyalni!

— Az a csendőr engem keres! — válaszolta a főispán.

— Tessék hát beszélni vele! — mondá vállát vonva a főjegyző.

A főispán zavartan a csendőrszázadosra nézett, azután a főjegyzőhöz fordult:

— Kérem, én ide vagyok helyettesítve . . .

A főjegyző közbevágott:

— Tessék nyilatkozni! Karhatalommal jött az ur, vagy nem.

A főispán vörösre gyult arczezal odaszólt Spallon csendőrszázadosnak:

— Tessék elhagyni a szobát!

— Hohó — vágott közbe a főjegyző, ne a szobát tessék elhagyni, hanem a vármegyeházát. Az urnák karhatalmat igénybevenni nincs joga. Pest vármegye a honvédelmi miniszter rendelete ellen felelt s a miniszter erre a a felterjesztésre nem válaszolt. Így a Pestmegyei főispán csendörkarhatalmat igénybe nem vehet.

— Erre nem válaszolok — mondta a főispán. Tessék ideadni a főispáni hivatal kulcsait.

— Pestvármegyében nincsen főispáni hivatal! — mondta a főjegyző, mert a törvény a vármegye közönségét főispáni hivatal adására nem kötelezi.

— Akkor kénytelen vagyok a hivatalt lakatossal kinyitattani.

— Ha katonai karhatalommal van itt az ur, csináljon, amit akar. Mindenesetre,

özv. Kernáts Gyuláné „Kegyélet”

temetkezési intézete

Debreczen, Kossuth-u. 19. sz. a színházzal szemben.

Minden különösebb hivatozás nélkül, de **lelkismerettel** rendez bármily rangú és rendű temetések, hullaszállítást, vagy hullafelvételeket **a legmérsékeltebb árak mellett.**

Kérem. Ha üziletem személyzete közzül **hivatlanul** bárki is ajánlattal alkalmatlankodna — tessék kiutasítani.

Kernátsné.

megjegyzem, hogy méltóságodnak több joga itt nem lehet, mint a meanyi Tahy Istvánnak van. Tahy Istvánnak pedig semmi joga sincsen, így önnek sincs. Ha itt főispáni jogokat akar gyakorolni, akkor arra le kell tennie az esküt. Ha ezt le akarja itt tenni, összehívom a közgyűlést.

Laszberg főispán erre kiment a főjegyzői hivatalból. A folyosó gunykiáltásai, kacagásai, a Kossuth nőta zengése közepette bement a kíséretével együtt az alispáni hivatalba,

Két órai várakozás.

A főispán távozása után a megyei tisztikar felkereste a főjegyzőt. Lelkes szeretettel vették körül. Ez azonban csitította őket.

— Barátaim, ezek az emberek katona karhatalommal vannak itt. Több teendőnk itt nincs, minthogy hallgassunk.

Ezután a vármegye állandó választmánya megtartotta a délelőtti kitzűzött ülését. A legnagyobb nyugalommal tanácskoztak a hétfői közgyűlés tárgyairól. Utána a 65-ös bizottság gyűlt egybe tanácskozássra. Báró Prónay Dezső izgatottan kiáltott fel a folyosón:

— Odaállók a pecsétek elé, megvédelemzem a saját testemmel. Főrendiházi tag vagyok, szeretném látni, ki nyúl hozzám. Ha pedig hozzám érnek, akkor kevesebb lesz egy emberrel...

A magából kikelt ellenzéki vezért úgy vezették be a gazdasági egyesület termébe ahol a bizottság ülésezett. Közben a folyosókon egyre zúgott a Kossuth-nóta. A főispán az alispáni hivatalban tanácskozott az embereivel, de fél tizenegy óráig nem adott életjelt magáról.

Mit mond Laszberg.

Tíz óra után egy újságíró felkereste gróf Laszberg Rudolf főispánt. Sápadt, magas, feketébe öltözött öreg ur, aki munkatársunk kérdésére ezeket mondta:

— Eljöttem a király parancsára, de a főjegyző nem ismerte el a megbízásomat.

— A királyi kéziratot elhozta főispán ur? — kérdezte munkatársunk.

— Ezzel nem tartozom.

— Elfoglalja főispán ur a helyiségeket?

— Most fogom kinyitani karhatalommal.

— Milyen intézkedéseket tervez?

— Erről nem nyilatkozhatom.

— A mai lapok azt jelentik, hogy főispán ur Rómer miniszteri segédtkárral akarja a főjegyzőt helyettesíteni.

Rómer segédtitkár közbevágott:

— Ez a jövő dolga!

A főispán sóhajta:

— Igen, ez a jövő dolga!

A megszökött lakatosinas.

Jóval tíz óra előtt Spallon csendőrkapitány egy csendőr kíséretében elment lakatos keresni. Jó óra mulva visszatért egy szurtos, ijedtképe lakatosinassai, akit a csendőr a kezénél fogva vezetett. Nagy kacagás fogadta a különös menetet. Az első emeleti folyosón a csendőrkapitány bement a főispánhoz, hogy megjelentse, itt van a lakatos. Az inasgyerek künmaradt a folyosón, ahol száz ember is rátámadt.

— Te is magyar gyerek vagy?

— Még az unokáid is szégyelni fogják magukat miattad.

A gyerek most kezdte megérteni, hogy milyen szerep vár rá. És így történt, hogy mikor néhány perc mulva kijött diadalittas arccal a csendőrkapitány a főispántól, a lakatos inas már nem volt a folyosón.

Megszökött. A csendőrszázados fergeteges kacagás közben elment ujat keresni.

Közben Kossuth Ferenc telefonon kérdezösködött a vármegyházán, hogy mi történt. Amikor tájékoztatták az eseményekről, ezt üzenté:

— Üdvözlöm hazafias és férfias magatartásáért a főjegyzőt. Kérem, minden mozzanatról értesítsenek.

Puskatussal betörik az ajtót.

Spallon csendőrszázados, miután a lakatos inas megszökött, újabb lakatosért küldött. Az újvilág-utezi Patton Károly lakatosnak két segédje: Bizton Kálmán és Glosa Béla érkeztek meg szerszámaikkal. Mikor megtudták, hogy miről van szó, megtagadták az ajtó felfeszítését. Ekkor a kaszárnyába küldtek katona lakatosért. A csendőrök szabaddá tették az utat és csendőrfedezet mellett hozzálátott a katona az ajtó felfeszítéséhez. A főispáni hivatal ajtaja előtt két hajdu állott kivont karddal, előttük Gurner várnagy. A százados felszólította, hogy távozzék. Gurner kijelentette, hogy csak az erőszaknak enged. A százados azzal válaszolt, hogy az erőszakot igénybe veszi, mire Gurner eltavozott az ajtóból és utána a hajduk, kik hüvelybe dugták kardjaikat.

A lakatos hozzáfogott az ajtó felfeszítéséhez. Az óriásra felszaporodott tömeg, köztük nagyszámu egyetemi hallgató, kiket az egyetemről telefonon hívtak társaik a megyeházára, ezekkel a szavakkal támadtak rájuk:

— Magyar ember ön százados?!

A százados halálapadt arccal állott csendőrei élén és a katonalaktos megpróbálta felfeszíteni az ajtót. Nem ment. Több mint egy negyedóraig próbálta, hiába; közbe megvérezte a kezét, végre is a puskatussal verte be.

Ekkor érkezett oda báró Prónay a 65-ös bizottság tagjai társaságában és be akart menni a főispáni hivatalba. A csendőrök utját állották a parancsra hivakoztak. A csendőrmester szeméből, ki fegyverével elállta a báró utját, könyözött ki. Látszott, hogy érzései ellen kénytelen cselekedni.

A 65-ös bizottság.

A főispáni ajtó felfeszítése előtt a 65-ös bizottság ülésezett Prónay elnöklete alatt. Arról tanácskoztak, hogy felhívást intézzenek a megye közönségéhez, hogy az adóját fizesse be a bizottság rendelkezésére. Ekkor híre jött, hogy Laszberg csendőrökkel fel akarja oszlatni a tanácskozást. Prónay kijelentette, nehogy az erőszakoskodás nem várható eseményeket idézzen elő, megelőzik azzal, hogy bezárja a gyűlést. Csak fel hívta a jelenvoltagekat, agítájanak, hogy a november 27-iki közgyűlésre minden bizottsági tag eljőjön.

A déli órákban a vármegyházát teljesen megszállotta a csendőrség. Laszberg a királyi ügyészt hívatta, Fazekas főjegyző a belügyminiszterhez tiltakozó iratot küldött.

A főkapitány a megyeházán.

Délután 1 órakor megjelent Pestmegye székházán Rudnay Béla főkapitány és ott korlátlanul osztogatta a parancsokat. Az összes tisztviselőket egyszerűen kidobálták, a megyebizottsági tagokat is karhatalommal kivezették. Pozsgay Miklós országgyűlési képviselőt a szó szoros értelmében kidobták a rendőrök, báró Prónay Dezsőt pedig a hajdonfővel hurczolták ki a főispáni teremből. Ezután teljes zár alá vették a megyeházát, ahonnan Rudnay engedelmé nélkül

se ki, se bemenni nem lehet. Az épület környékét, udvarát, összes folyosóit, valamint hivatalos helyiségeit rendőrök és szuronyos csendőrök őrzik.

Egy erőszakos jelenet a másikat követi. Fél kettőkor, amikor a csendőrség már megszállotta a megyeház folyosóit, az összes tisztviselő és bizottsági tagok a főjegyző szobájában voltak, egyszerre belépett Hirko Béla tisztviselő:

— Rudnay főkapitány épen most adta ki a parancsot, hogy a megyeházából mindenkit eltávolítsanak.

A tisztviselők épen méltatlankodnak e fölött, midőn belépett 15 csendőrrel Rudnay s magánkivül kiáltott:

— Mindenki távozzék innen el, ak nem megy, ki kell dobni.

A vármegyei urak elképedve nézték a tajtékzó főkapitányt. A rendőrök pedig tiszgálo kezdték a tisztviselőket.

A megyei urak tiltakoztak, kiabáltak.

— Ki véltük! rikácsolta Rudnay.

A további eseményekről távirati rovainkban olvasható tudósítás.

Kubelik száz hangversenye.

A művész Amerikában és Ausztráliában.

Szóll Marianne itthon.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 24.

Debreczen város általános tiszteletben álló polgára, Kubelik János hegedűművész diadalutra indult el az ó világból. Fényes és ragyogó sikereinek gyarapítására néhány nap előtt hajóra ült, hogy Amerikában száz estén keresztül gyönyörködtesse a csodás művészetével a „jenki”ket.

Felésege Széll Marianne asszony tegnap érkezett meg Debreczenbe és néhány hónapot fog itt tölteni.

Kubelik János újabb diadalutjáról a következőket tudtuk meg.

A nagy művész e hó 19-én Dower angolországi kikötőben kelt utra az új világba. Úját az Amerika nevű hatalmas oceán járó hajón teszi meg, a mely négy nap alatt szeli át a tengert.

Kubelik János művész körutja 6 óra terjed Amerikában. Száz hangversenyt rendez a művész az új világ nagyobb városaiiban. Érkezéséről az összes amerikai újságok hetek óta a legnagyobb elragadtatással irnak és hangversenyeit igazi művészi szenzációnak tartják.

A mester félesztendeig marad Amerikában. Kiséretében egyedül titkára van. Felésege Széll Marianne erre a diadal útjára nem kísérhette el, mert a legédesebb családai örömöknek néz elébe.

Kubelik a száz hangverseny után egy hónapig pihenőt tart. Májusban a művész ismét utra kél és Amerikából Ausztráliába hajózik.

Az ötödik földrész nagyobb városaiból, Melburn, Sidney, Viktória stb. kapott Kubelik fényes ajánlatokat, a melyekben híres hangversenyrendező irodák kérik a mestert művészetének bemutatására. Miután így a

Czipő király

A szögze tessék ügyelni.

Debreczen, Placz-u. 49., a főposta kapujával szemben. Öszre és téltre legolcsóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő-üzletében.

hangverseny körútjával ausztráliai meghívását is össze egyeztethette, Amerikából oda utazik.

Érdekes, hogy mielőtt Kubelikék Londonból elutaztak volna, meghallgatták a kis Vecsey Feri hangversenyét. Kubelik a csoda gyermekről nagyon elismerően nyilatkozott.

Kubelikné, Széll Marianne asszony Ausztráliában látja viszont férjét, a ki öt Melbourneban fogja bevárni. Széll Mariena Aprilis utolsó napjaiban utazik Ausztráliába. A hangverseny körút befejezésével a Kubelik pár egyenesen Debreczenbe jön és néhány hónapig itt piheni ki a hosszú ut fáradalmait.

Zigány Árpád az esküdtek előtt.

A Zeysig pör letárgyalása.

Zigány védője Bakonyi Samu.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 24.

A sok szenzációt keltett Zeysig perben ma kezdték meg a budapesti esküdttörvényszék előtt a főtárgyalást.

A kir. ügyészség kérésére, amint már közöltük, a vádlottak Zigány Árpád, Baneth Sándor és Dénes József felség sértés iránt tett felhívás (btk. 127. §. 1. és 3. pont) és királysértés (104 §) címén kerültek az esküdttörvényszék elé. Amint a vizsgálat megállapította, a vádlottak társaszerzők, mert a broszúra „közös szellemű termék” volt. A vizsgálat adatai szerint ugyanis — hangzik a vádhatóság megokolása — kétségtelen, hogy a röpirat szövegét Zigány írta. Ezt ő kifejezetten és nyíltan be nem ismerte s azzal védekezett, hogy a röpirat csak egy csonka része egy nagyobb tanulmányának. Vitathatlan ugyan — folytatja a vádirat — hogy ez a védekezés is beismerés, de ettől el tekintve Baneth és Dénes terbeltek, valamint több tanu vallomása, végül Zigánynak saját kezű levelei együttvéve, különben is már kétségtelenné teszik, hogy a röpirat magyar kézírata Zigány műve. A magyar kézirat németre fordítását Dénes József kezdte meg, majd az ő ajánlására Baneth fejezte be, kinek a szöveget berlini tartózkodó helyére küldötték. Dénes volt az is, ki Banethnak pénzt adott és Berlinbe utazásával, személyes érintkezés útján arra törekedett, hogy e bajból úgy ő, mint Baneth kimeneküljön.

Az esküdttörvényszék tagjai tíz óra körül léptek a terembe. Elnöke a bíróságnak Zsitvay Leó, szavazóbírák: Doleschall és Mikovich. A közvédat a budapesti királyi ügyészség vezetője, dr. Gagus Gusztáv főügyész helyettes képviseli, míg a védelmet dr. Bakonyi Samu (Zigány), dr. Bródy Ernő (Baneth) és dr. Fried Vilmos (Dénes József részéről) ügyvédek vállalták el. Az elnök meg hagyására bevonultak a terembe a tanuk, valamint a vádlottak is.

A „királysértő” Zigány Árpád — kit a fogházból egy börtönőr állít elő — Ferencz József-kabátot visel, kezében egy nagy irat-csomóval jelenik meg. Miközben a tanuk jelentését vizsgálják, kitűnik, hogy báró Bánffy Dezső, aki szintén tanuja a bűnpörnek, egyelőre még nem jelent meg. Hiányzik még egyébként több tanu is, így például: Weiss Julián szerkesztő, aki ma Bécsben van s csak holnap jön meg a tárgyalásra, továbbá nem jött még eddig Berlin-

ből se Wertheim Jenő nyomdász, se Rolf Herman dohánykiviteli társasági tisztviselő. Hogy a tanuk már kéznél legyenek, nem is szükséges, mert rájuk csak délután kerül sor. Az elnök 5 óráig valamennyi tanut elbocsátotta.

Dr. Fried védő kérelmére a tárgyalás anyagát gyorsírók jegyzik, bár a jegyző is gyorsítja a jegyzőkönyvet.

Dr. Bakonyi Samu bejelenti, hogy tudomása szerint Zigány Árpád ragaszkodik ahoz, miképp őt a másik volt s tanuvá lett védője, dr. Halmi Elemér is védelmezze. A vádlottnak szabad a védőválasztási joga, kéri hát, kérdezzék meg Zigányt, megengedi-e Halmainak a tanuzást s ha nem, kívánja-e, hogy a védője legyen.

A törvényszék úgy intézkedett, hogy Bakonyi legyen Zigány védője. Halmay Elemér pedig tanuként fog szerepelni.

Az esküdtek kisorsolása után az elnök Zigányt hallgatta ki.

Zigány Árpád arra a kérdésre, bűnösnek érzi-e magát, így felel:

— A röpirat szerzőségét teljes mértékben vállalom.

— Magyar nyelven írta azt?

— Igen.

— Hol a kézirat?

— Elégettem.

— Hogy jött önhez a kézirat vissza?

— Baneth küldötte vissza Berlinből.

— A német szöveg ugyanolyan lett?

— Én ugyan teljesen vállalom a felelősséget, de konstátalom, hogy a németben kimaradtak bizonyos citátumok.

— Mi volt az ön célja?

— Hazafias szándék vezetett.

— Egy politikai akció akart ez, nemde, lenni?

— Igen, némi nyomás Bécsre.

De senki arra nem ösztökölt, a magam kezdeményezéséből tettem.

— Nem kapott valahonnan biztatást?

— Senkitől megbízást...

— Biztatást igen.

— Hogyan?

— Én részeket mutattam a röpiratból Halmainak, majd egy alkalommal a Szabadság-kávéházban nemcsak neki, de a szintén jelenlévő Fekete Józsefnek is. Elmondtam tervemet, amire Fekete azt mondta: Ha hajlandó vagyok a röpiratot kiadni Berlinben német nyelven, előlegezi a költségeket.

— Mit érdekelte őt a dolog?

— Érdekelt plauzibilissé tudta előttem tenni. Azt mondta, hogy neki terve van nagyobb iparvállalatokkal, de nem tud mozogni a kormány ideiglenessége miatt. Ugy hitte, hogy röpiratom folytán Bécs engedni fog s jöhet egy más állandó kormány, persze egy koalíciós. Mivel pedig én koalíciós hajlamú voltam, szívesen is vettem ajánlatát.

— Ön írta a „Le az! álarcczal!” című röpiratot? (Ez a röpirat támadta a legerősebben — az ellenzékét.)

— Én, de nem annyira írtam, mint inkább összevagdaltam a lapokból.

— De bizonyos körök megrendelésére?

— Nem „bizonyos körök”...

— Jó, jó, nem kell mondania, hogy ki bizta meg.

— Hát az „Evolúció Revolúció” című röpirattal mi van?

— Azt is én írtam. És ez az egy az, melynek a megírásával báró Bánffy Dezső bizott meg.

— Volt-e önnek szándékában a vád-

béli cselekményeket elkövetni? Tudott-e arról, hogy elköveti?

— Nem volt szándékom s meg vagyok győződve, hogy nem is követtem el. Mert az én röpiratom csak bizonyos eshetőségre, tehát feltételelesen szól. Nézetem szerint ugyanis két nagyon is különböző dolog az, mikor azt mondom: „Ha valami bekövetkezik, ezt a házat leromboljuk”, — vagy ha ezt mondom, mintegy felhívást intézve az emberekhez: „Romboljuk le ezt a házat!”

A fővádlott, kihallgatása ezzel véget ért, és sorra jött a második vádlott.

Baneth Sándor azzal a kijelentéssel kezdte, hogy nem érzi magát bűnösnek.

— De ön fordította Zigány kéziratát németre?

— Ez igaz.

— Hát az igaz-e, hogy egyes részeit változtatott?

— Nem tettem.

— Zigány állítja.

— Annyi igaz, hogy nem szószent fordítottam, mint talán egy tolmács tette volna. De mondatról-mondatra az értelmét hiven adtam vissza.

A tárgyalás tart.

Az iskolák és ovodák zárva vannak.

A debreczeni kanyaró járvány.

Az egészségügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 24.

Hónapok óta tart már Debreczenben a kanyaró járvány, ez a veszedelmes betegség, a mely ellen hiába való minden védekezés. A mit a hatóságok eddig megtehettek a veszedelem meggátolására minden kevésnek bizonyult, mert a kór nem hogy szűnne, de nap nap után szedi az áldozatait.

A város egészségügyi bizottsága ma délután Körner Adolf elnöklete alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak Sárváry Gyula dr. főorvos, Balkányi Emil dr., Wolafka Nándor püspök, dr. Lengyel törzsorvos, dr. Varga Elemér jegyző.

Az ülésen dr. Sárváry Gyula előterjesztette jelentését, a melyből kitűnt a járvány jelenlegi állása. E szerint a kanyaró nem hogy szűnő félben volna, de inkább terjed. Így e hó elsejétől 16-ig 114 megbetegedés történt, 16-tól pedig máig 79. Összesen tehát 193 gyermek tekszik kanyaróban.

A betegség terjedésének egyik hatós tényezője az iskolák és ovodák zárva tartása. A bizottság legutóbb megtartott ülésen e hó 26-ig rendelte el az iskolák szünetét. Miután a betegség egyre tart, ezt az intézkedést továbbra is fenn kellett tartani.

Igy a bizottság azt határozta, hogy az iskolák és ovodák bezárását december hó 3-ig elrendeli.

Az esetre, ha ezen határidőn tul sem szűnne meg a járvány és az is-

Megrabolja

önmagát az, ki bevásárlási szükségletét nem **KELLNER és WITT** nagy áruházában Csapó-u. 22. sz. szerzi be, mert ott legjutányosabban kaphatók a legújabb divatu férfi- és női öltönyök, felöltők és téli kabátok, szövetek, wellesek, trikó alsó ruhák, boák stb. legelőnyösebb részletfizetésére.

kolák szünetének szüksége fennforogna. — a bizottság felbatalmazta dr. Sár-
vály Gyula főorvost, hogy e tekintet-
ben a saját hatása körében rendel-
kezzék.

Vármegyénk és vidéke.

Összeszurkált katona. Nagyvár-
adól írják: Tegnap virradóra a Hidegser-ut-
czán Kerekes József rendőr egy vérében let-
rengő 37. gyalogezredbeli közkatonára buk-
kant. A szegény bakát Bogdán Jánost be-
vitte a közeli kórházba, ahol eszméletre
terítették és sebeit kimosták. A katona aztán
elbeszélte, hogy az éjszaka Papp Károly kö-
műves legénnyel összezdördült az utcán s
mikor megakart támadni kirántotta az ol-
dalfegyverét. A civil azonban kirántotta
kezeiből a bajonettet s rettentően össze-
szurkálta. Bogdán Jánost, akinek az állapota
nagyon súlyos, átszállították a helyőrségi
kórházba.

Meghalt a kőngasztól. Vavrek Já-
nos arlói lakos az ózdi vasgyárból kihordott
salétromdombra fektött pihenni és elaludt.
Néhány óra múlva az arra járó munkások
halva találták Vavreket a kőngáz ólt
meg.

Színház.

Heti műsor.

Szombat Lilla. Vigjáték B.
Vasárnap délután Baba. Operett.
Este Veér Judith rózsája. Színmű. Uj-
donság.
Hétfő: Veér Judith rózsája. (C)
Kedd: Eleven ördög. Operett. (A)
Szerda: Miss Chipp. Énekes vigjáték.
Ujdonság. (B)
Csütörtök: Miss Chipp (C)
Péntek: Szent Iván éji álom. Tündéres
színjáték (A)
Szombat! Takarodó. Dráma. (B.)

Szegény Jonathán. A tegnapi elő-
adás után nem kétekedhetik Zilahy Gyula
egy pillanata sem abban, hogy Békefi La-
josnak szintársulatunk kiváló tenoristájának
távozása színházunkra pótolhatatlan veszte-
ség lenne. Vandergoldat énekelte tegnap
este, s gyönyörű hangjával szinte nemes
élvezetet szerzett közönségünknek. Békefi-
ben a hangja mellett meg kell becsülni szin-
játékos képességét, a mely szintén elsőrangú.
Hisszük, hogy hamarosan jelenteni fogja a
színházi iroda, hogy Békefit nem engedte
át Nagyváradnak Zilahy. A Jonathán tegnapi
előadása némi kifogásolható dolgoktól elte-
kintve jó volt. Főthi Frid Mollyja még nem
az a minek lenni kell, de ennek a tempe-
ramentumos művésznőnek bájos frissesége
elfelejteti a detail hibákat. Harriettet a be-
teg Zilahyné helyett Pozsonyi Lenke éne-
kelte sok buzgalommal, s tisztességes siker-
rel. Arkossy mint Quikli Tóbiás zajos sikert
aratott. A tapsból ki jutott Polgár Sándor-
nak, Perényink és Désinek is.

Miss Chipp. Ez a pompás énekes vig-
játék, mely a Vigzínháznak volt vonzó mű-
sor darabja, Zilahy Gyula igazgató megsze-
rezte a darab előadási jogát s már a jövő
héten szerdán be is mutatja, az előadásban
részt vesz az egész vigjátéki személyzet. A
címszerepet Szabó Irma játssa.

Veér Judith rózsája. A vasárnap
esti előadás ünnepélyesnek ígérkezik. Az
irodalmi jelentőségű estére lejön Lamperth
Géza, a szerző is. Az előadásra az igazga-
tóság nagy gondot fordított s a darabról
számtalan próbát tartottak.

Darabok előkészületben. Az igaz-
gatóság új darabok mellett több régi jó da-
rabot is felelevenít. Így a Közönyt közönnel
ez. klasszikus vigjátékot, még pedig teljes
zenei részével és tánczokkal. úgy a hogy a
nemzeti színház adja s a mint Debreczenbe
még nem került színre. A karácsony heté-
ben pedig a sok látványosságot ígérő Dráma
a tenger fenekén c. kalandos színmű is mű-
sorra kerül fényes díszletekkel.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám

Politika a városházán.

Közyűlés előtt.

— Saját tudósítónktól. —

november 24.

Zürzavaros zilág van a városházán né-
hány nap óta. Mindenki feszült figyelemmel
tekint a legközelebbi közyűlés elé. A kö-
zyűlés napja ki is van tűzve, meg nem is.
29 és 30. Ez a két dátum az, a melyek
közül az egyik a város törvényhatósági éle-
tében szerepet fog játszani.

A belügynök törvénytelen rendeletére
rendkívüli közyűlést akartak összehívni,
azonban tekintettel arra, hogy a rendes kö-
zyűlés is igen közel van, az intézkedést el-
halasztották. Kovács József polgármester ma
tudósítónk előtt úgy nyilatkozott, hogy az ő
jogköre, a melyvel Kristóffy rendelkezéseit
érvényteleníti, kimerült. Kimerült pedig akkor,
midőn a második megemmisítő rendeletben
közölt „erélyes felszólítást“ nem vette figye-
lembe, hanem a törvényhatóság által kijelölt
uton haladva, cselekszik.

Igy tehát most már a törvényhatóság
bizottságán a sor, hogy a nemzeti ellenál-
lást még inkább megerősítse. A legközelebbi
közyűlés napja e hó 29. vagy 30-a.

A két dátum között azért van inga-
dozás, mert Domahidy Elemér főispán, a
ki a közyűlésen előkölni fog, elutazott s
nem tudni mikor érkezik vissza Debrec-
zenbe.

Bármelyik napon legyen is a kö-
zyűlés, igen érdekesnek ígérkezik. A tárgy-
sorozat a legfontosabb városi ügyeken kívül
főleg politikával van tele.

Tárgyalni fogják a belügyminiszter le-
iratán kívül a híres „Parancsolom“ című
királyi kéziratot, a választói jog érdekében
küldött átiratokat. Intézkedni fognak a tör-
vényhatóság jövőendő magatartása tekinté-
tében.

A közyűlés tárgysorozatát Vecsey
Imre főjegyző most állítja össze. A tárgy-
sorozaton szerepel a vízvezeték és a villa-
mostelep ügye is. A tárgyakban gazdag
közyűlés igen valószínűleg két három
napig fog eltartani.

— **A Hortobágy értékesítése.** A
mióta a Hortobágy pusztának értékesítése
felmerült a gazdaközönség azon része köré-
ben, a mely vitásnak tartja a földterület
tulajdonjogért, mozgalom indult meg a kér-
désnek megoldása érdekében. A Hortobágy

értékesítése ügyében ma ismét ülés volt
Király Gyula gazdasági tanácsos hivatalos
helyiségében. Ezen az ülésen az érdekeltek
nagy számban jelentek meg és tárgyalás alá
vették a Kövendy Domokos féle indítványt.
Az értekezlet hosszas vita után módosította
a Kövendy féle javaslatot és elhatározta,
hogy az indítványozott 28 ezer hold szántó
föld helyett 24 ezer holdat ajánlanak a köz-
gyűlésnek szántóföld céljaira kiszakítani.
3000 hold földet pedig az öntözés céljaira
használnak fel.

— **Népkönyvtárak Debreczen-
ben.** Az Athenium irodalmi részvénytársá-
sága ma értesítette Debreczen város taná-
csát, hogy a muzeumok és könyvtárak igaz-
gatóságának megbízásából 5 népkönyvtárt
teljes felszereléssel küld a városnak. A kul-
turális czélokra nagyban előmozdító adom-
ányt a város a tanyai iskolákban és a
szegényházban helyezi el. Ezen újabb adom-
ány folytán összesen tíz népkönyvtára van
Debreczennek.

— **A világitási bizottság** holnap
szombaton Körner Adolf tanácsnok elnök-
lete alatt ülést tart, amelyen a rendes folyó
ügyeket fociák elintézni.

— **Kristóffy és Hajdumegye
hitele.** Hajdumegyében a közmunkák tel-
jesítése vált szükségessé. A törvényhatóság
ezért feliratot intézett a belügyminiszterhez
nemrégiben, hogy a megyei dotációt emelje
föl, illetve a kormány által megszavazott
hittel tullepésére való engedelmet adja meg.
Kristóffy tegnap újabb leiratot intézett a
Hajdumegyéhez. Leiratában hivatkozik a
törvényen kívül állapotra, mely szerint az
országgyűlés az állami költségvetést és
így a már folyósított rendes dotációkat
sem szavazta meg, továbbá a renitens
megvéknek az dőszedésre vonatkozó állás-
pontjára, az államháztartás egysúlyának
további fentartását tekintve szem előtt, a
kért állami segítséget nem adja meg és
szigorúan eltiltja a megvéket a megszavazott
hittel tullepésétől, mert fedezetet a kormány-
nem fog folyósítani.

— **Dr. Benedek János beszámó-
lója.** Hajduböszörményből írják, hogy Dr.
Benedek János, a kerület országgyűlési kép-
viselője december hó harmadikán tartja
meg beszámolóját a kerület székhelyén,
Hajduböszörményben. A beszámolóra elkü-
sérlik a hajdumegyei képviselők is, ső nem
lehetetlen, hogy abban az esetben, ha va-
lami rendkívüli körülmény áll be a politikai
helyzetben, a függetlenségi párt vezeterei ezt
az alkalmat fogják felhasználni, hogy fontos
politikai nyilatkozatokat tegyenek. A kerület
választópolgárai nagy ünneppéggel fogják
fogadni képviselőjüket.

— **A Csokonai-kör új otthoná-
ban.** A Csokonai-kör a héten költözött át
új helyiségébe, a Hatvan-utcai Csokonai-
házba. A költözködés azért huzódott ily
sokáig, mert a kör előbb rendbe hozatta új
helyiségét. Az ujonnan festett szobák kel-
lemes benyomást tesznek a látogatókra, ki
vált a választmányi és a közyűlésre szánt-
nagy teremnek van kellemes képe. A Cso-
konai-kör erekyetárgyait most rendezti
Komlóssy Arthur, a kör elnöke, úgy, hogy
a jövő hét végén a városi muzeum termei-
vel együtt valószínűleg megtekinthető lesz a
Csokonai kör erekyemuzeuma is. — A
Csokonai-kör vezetőségében fölmerült az a
gondolat, hogy helyes dolog lenne az új

Darvas Testvérek = **legszebb őszi és téli női felöltők**
női felöltő áruhása
Debreczen, Fehérlő szálloda épület, Kistemplommal szemben.
szőrmekabátok, colliák, leány kabátok és kópények
a legmérsékeltebb árban kaphatók.
Pontos kiszolgálás. **Allandó kiállítás az idény legremekebb ujdonságaiból.**

helyiségben házatató vacsorát rendezni, a mi a kör választmányi tagjait a fehér asztalnál is összehozná, a hogy az a régebbi években gyakrabban megtörtént.

— **Büntett vagy szerencsétlenség.** A nagyerdei hervadt lombok alján, a bozótok között véres emberi testet pillantott meg tegnap délután Nyilas Gábor a pallagi gazdasági tanintézet kocsisa. Leszállott a szekérről és látta, hogy a vergődő ember még él. Feltette szekérére és beszállította a közkórházba. Itt konstatálták, hogy a testen külső sérülések vannak, amelyek ütéstől vagy ütődéstől származtak és azt is, hogy önkivületi állapotát nem ezen sérülések okozták, hanem a részegsége. Személyazonosságát nála levő írásából állapították meg, Szalóki Mártonnak hívják és Hajduhadházra való. A rendőrség abban az irányban, hogy büntény vagy szerencsétlenség forog-e fenn, nyomozatot indított.

— **A debreczeni jótékony nőegylet társas estélye.** Megemlékeztünk már a debreczeni jótékony nőegylet december 3-án tartandó társas estélyéről. Az est iránt azért oly nagy az érdeklődés, mert a program s igen érdekes számokat tartalmaz, Szávay Gyula prólogja után Fráter Loránd művészi hegedű játékát fogjuk hallani, ki egyenesen a társas estére érkezik városunkba. Bosznay Istvánné (tanárné) gyönyörű zongorajátékát mindazok ismerik, akik a magasabb zenében gyönyörködnek, Vass Antalné a jótékony cél iránt való tekintetből egy monologot ad elő az ő művészetével és Zilahy Gyula szinigazgató pedig színtén valami kedves dolgot fog ki választani a közönség szórakoztatására, végül Főhgy Frída a debreczeni színház művésznője énekel. — Ezen estére a páholyok 4 koronával kaphatók előjegyzéseket szívesen elfogad Molnár Ferencz ur divatnagyereskedése. A belépő díj egy korona és a pénztárnál váltható. Előre is felhívják városunk művelt közönségének figyelmét ezen gazdag programu társas est látogatására.

— **Székely Arthur tolvaját elfogták.** Szeptember havában Székely Arthur biztosítási titkár lakásából ujjonnan fogadott cselédje több ezer korona értékű ékszert ellopott és azután megszökött. A cseléd Kalló Julia néven állott el. A vizsgálat azonban megállapította, hogy ez a neve valamint a cselédkönyv is hamis. Azóta ez alapon országszerte folyt a vizsgálat és az ál Kalló Julia is rajta vesztett a szédelgésen. Sok várost bekalandozott és mindenütt lopott. A napokban Szolnokra került, ahol újból ékszereket akart lopni. Szerencsétlenségére tetten érték és elfogták. Vallatása közben beismerte, hogy Székely Arthurtól ő emelte el az ékszereket és bevallotta hogy nem Kalló Juliának, hanem Vásári Ágnesnek hívják. — Bardócz rendőrbiztos az éjjel utazott el, hogy a furfangos és világlátott hölgyet Debreczenbe kísérje.

— **A „Petőfi dalkör” választmánya** saját helyiségében 1905. november hó 25-ik napján szombaton délután 6 óraker ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. A küldöttség által kidolgozott módosított alapszabályok tárgyalása, 2. Rendkívüli közgyűlés határnapjának kitűzése, 3. A December 16 ára tervezett alestély-

nek 14 ére áthelyezése, 4. Tagsági és folyó ügyek. — Az alapszabály módosításnak leglényegesebb pontja az alapító és rendes tagsági díjakkal 1906. Január 1-től fel-emelése. Eddig ugyanis az alapító tagsági díj 20 korona volt; 1906. Január 1-től kezdve már 40 korona lesz. Ennek folytán legközélszerűbb lesz azon rendes tagoknak, kik eddig is hét éven át hű és buzgó tagjai voltak a dalkörnek, valamint a dalkör ujjonnan belépni szándékozó barátainak, ha sietnek magukat alapító tagokul még ez év utolsó napjáig felvéteni, mert így szerzett jogaik teljesen respektáltatni fognak. — A felvétel pedig egyszerű aláírás és a 20 koronának befizetése által történik. — A rendes tagsági díj 1906. Január 1-től kezdve évi 4 korona lesz. — Egyéb pontjaiban a módosított alapszabály tervezet nem igen változtatja a régit, csakis a tisztviselők és választmányi tagok tevékenységére vonatkozólag tartalmaz szigorító rendszabályokat.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál Krausz Erzsébet ev. ref. 11 éves, Rázós Erzsébet ev. ref. 2 éves, Téglási Erzsébet ev. ref. 10 hónapos, Pap Margit ev. ref. 2 hónapos, Erdei Erzsébet ev. ref. 53 éves, Horváth Magdolna ev. ref. 1 hónapos, Balog Mária ev. ref. 1 hónapos, Dvorszki Imre r. k. 32 éves, Rózsa Erzsébet ev. 22 napos.

— **A bősörményi Booskay szobor.** A közoktatási kormány ma érkezett leiratában értesítette Hajduvármegye közönségét, hogy a Hajdubősörményben felállítandó szobor költségeihez 4000 koronával hozzájárul.

— **Világjáró Debreczenben.** Tegnap este érdekes alak érkezett Debreczenben. Chronetz András az illető, a ki bejárta gyalog ezt a nagy világot. Chronetz hatalmas farkós bottal és egy kis kékításkával, mely egész podgyásza, — jött be a Hungária kávéházba, a hol szenzációt keltett megjelenése. Chronetz elmondta, hogy 1901. szeptember 1 től indult el Turócszentmártonból 95 fillérrel a zsebében, hogy a földet gyalog körül járja. A globe trotter az egész világot nagy viszontagságok között járta be, s a keserves uton abból élt, a mit fényképével ellátott levelezőlapjainak elárusításából keresett. Tavaly a japán-orosz háboruban is részt vett s nem egy kalandja volt. Mint kémet el akarták fogni, de sikerült elmenekülnie. Most Debreczenből gyalog Turócszentmártonba megy.

— **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetlen kis leányunknak testvérünknek, unokánknak és keresztgyermekünknek Magdolnának, folyó hó 23-án, esteli 10 óraker, 6 hetes korában rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves habbitunk hült tetemei folyó hó 25-én délután 2 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Csapó-utca 11 számú háznál tartandó gyászima után, a Hatvan utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Bánatos szülei: Horváth Lajos hen-czidai ev. tanító és neje Szűcs Ilona. A temetést Peley Imre temetk. int. rendezi.

— **Az osztálysorsjáték húzása.** Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számok nyertek:

60.000	koronát nyert: 44638.
20.000	koronát nyer: 29815.
2000	koronát nyertek: 2008 83849.
1000	koronát nyert: 38921.

500 koronát nyertek: 28150 86007 62022.

3000 koronát nyertek: 182 8560 25349 29307 35062 89767 52718 59784 68417 71940 85582 94737 100869 109447.

100 koronát nyertek: 842 2015 4806 4872 8354 9906 11433 19384 20241 25708 27949 29892 35647 37004 38304 41204 41905 50297 51393 52170 53762 54838 55424 68888 69138 75195 78357 79327 91061 92213 96807 100514 109986.

A többi kihuzott számok 40 koronát nyertek.

— **Csokonai ünnep a főiskolában.** A főiskola irodalmi önképző társulata vasárnap délután 5 óraker Csokonai ünnepet rendez a főiskola nagytermében. Az ünnepély programja a következő: A thányi ékbóhoz. Szövegét írta Csokonai V. M., férfi karra átírta Mácsai Sándor, előadja a főiskolai énekkar. Megnívó beszéd. Tartja Kocsis János jh, a MIÖT. elnöke. Csokonai. Irta Oláh Gábor. Előadja Szilágyi Dezső jh. Hubay Jenő: A fonóban. Hegedűn előadja Schenk István 2 jh. zongorán kíséri Balogh István 4 jh. Kuthy Sándor 2 jh. Költeményeket olvas fel. A reményhez. Szövegét írta Csokonai V. M., férfikarra átírta Mácsai előadja a főiskolai énekkar. Vigasztalat. Részlet a Dorottýából. Tartja Fellner József 1. jh. Dal a csikóbőrös kulacsához. Szövegét írta Csokonai V. M., férfikarra átírta Mácsai Sándor, előadja a főiskolai énekkar.

— **Előadás a természetes színekben való fotografálásról.** A berlini Neue Photographische Gesellschaft által fel-talált módszer szerinti természetes színekben való fotografálás technikájáról holnap, vasárnap délelőtt 10 óraker, a felső kereskedelmi iskola új tornatermében (Piacz-utca 8. sz.) Ruzicska Gyula előadást tart. Az előadás keretében bemutatja az általa e módszer szerint készített kész és félig kész színes fényképeket, az ezek előállításához használt eszközöket és anyagokat is. Ez előadásra úgy az amateur-fényképezőket, mint a fotografálás e legújabb vívmánya iránt érdeklődőket ez uton hívja meg.

— **Tolvaj kocsis.** Bleyer Sándor balmazújvárosi gazdaságában néhány év óta alkalmazza Nagyfejtő Sándort. Most, hogy a gazdaságát eladta, elbocsátotta Nagyfejtőt is. Ő azonban ebbe sehogy sem akart bele-nyugodni s azon törte a fejét, hogy mivel bosszulja meg magát gazdáján. Kitervezte nagy bölcsen, hogy megfogja lopni. Ugy is tett. Aminap 100 korona értékű gazdasági eszközt kellett volna hazaszállítania, azonban azt ehelyett értékesítette, árát pedig a saját céljaira fordította. A csendőrség el-lene az eljárást folyamatba tette.

— **Vasárnap a Dréher sörosar-nokban** Baksör csapolás, zóna reggeli különlegességek „malacz tokány”, „csángó vetrecze”, „matróz hus”, „bécsi virsli”, „frankfurti virsli”, „szepességi virsli”, „csemege kolbászok”. Korona a la Pilseni sör folyton frissen csapolva. Délutáni uzsonához „Kocsonyázott csemegek”, „bischmark”, „hering”, „ostsee hering”, „angolna”, „fillét hering”, este „hurka estély”, „kecsege”, „harcsa”, „ponty”, „tok”, „viza”, „halászlé”, „fácán”, „fogoly”, „nyul.” Kitérdő martinai uj bor. Színház után is zene egész éjjel.

— **Közjegyzői iroda megnyitás.** Ezuton hozom a n. é. közönség tudomására, hogy közjegyzői irodámat Miklós-utca 28. sz. alatt megnyitottam. Tisztelettel Zagyva Lajos kir. közjegyző.

Nagy árleszállítás.

Maradékokat féláron alul árusítjuk. Selyem pamut 15 kr. A raktáron levő összes téli szövetek, selymek, barchetek, vászon és asztalneműk, női és férfi fehérneműk, paplanok, női és gyermek felöltők gyári áron jóval olcsóbban árusítjuk. Tisztelettel Wallerstein Fülöp Flai.

— **Pergetett osemegemén** és czukortorma a legolcsóban beszerezhető Dávid Zoltán tiszteletben Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 815.

— **Épületek** tervezését, terv és költségvetés készítését, építkezések kivitelét, épülő házak ellenőrzését, felülvizsgálását, becs. és, továbbá földmérési s minden a mérnöki szakba vágó munkálatokat elvállal **Sipos és Kelen** okl. mérnökök műszaki és építési vállalati irodája Debreczen, Piacz utca 58. (Bank palota) Telefon 297.

— **Szolid, új divatu** selyem szövetek és bársonyok ruháknak és blousoknak, ünnepi ajándéknak legalkalmasabb bevásárlási forrás a Schweitzer & Comp. Luzern (Schweiz) világhírű czég ezen lap 7 oldalán olvasható a világhírű czég hirdetése.

TÁVIRATOK.

A pestmegyei botrány.

Budapest, november 24. Ma délelőtt megérkezett Pest vármegyéhez **Kristóffy József** belügyi ügyvivőnek rendelete is, amely megsemmisíti a vármegyének a főispáni installáció ellen hozott határozatát, s felhatalmazza **Laszberg Rudolf** főispánt, hogy a megyei tisztviselőkkel rendelkezzen.

A lezajlott botrány utolsó jeleneteiről tudósítónk a következőket táviratozza.

A főjegyző hivatalos helyiségében együtt voltak a tisztviselők és a bizottsági tagok, a mikor egyszerre 15 rendőr lépett be Rudnay Béla főkapitány vezetésével. Rudnay kiadta a parancsot, hogy mindenkit távolítsanak el. A ki nem megy ki, azt ki kell dobni.

A megyei urak természetesen tiltakoztak. A rendőrök azonban neki estek az uraknak, s kifelé vontak őket. Pozsgay Miklóst is megragadták, mire az tiltakozni kezdett.

— **En Pozsgay Miklós képviselő** vagyok, ne merjenek hozzám nyúlni.

— **Azonnal tartóztassák le, kiálltotta Rudnay** s a parancsra a rendőrök kivonszolták a képviselőt.

A főjegyzői szoba ablakfülkéjében ült báró **Prónay Dezső**, **Gulner Gyula** és **Andreánszky Jenő** tiszti főorvos. **Rudnay parancsára a rendőrök őket megragadták, s taszigálták kifelé**, úgy hogy a kalapjuk is leesett. A rendőrök ezután karonfogták **Gulnert, Prónayt és Fazekast** s a lépcsőházig vezették. **Pozsgay és Andreánszky** jelenektek a főkapitányságon, mert őket Rudnay formálisan letartóztatta. **Laszberg Rudnnyal** délután két órakor távozott el a megyeházáról. **Laszberg** előbb sorra járta a hivatali helyiségeket.

Laszberg főispán távozása után a csendőrség, majd a rendőrség elhagyta a vármegye házat, de a megyeház kapujánál, a lépcső feljártoknál s a főispáni és alispáni hivatalok ajtajánál, valamint a többi hivatal előtt 2—2 rendőrt és egy egy csendőrt hagytak. A főispán távozása előtt megragadták, hogy a főispáni hivatal fűtsék be — a várnagy azonban nem adott fűtőanyagot.

Gesztai királyi ügyész is megjelent a megyeházán, s intézkedett, hogy a főispáni hivatal lakatjait új **Wertheim** lakatokkal cseréljék ki, melyeknek kulcsai ezután nála lesznek. A megyeházán a rendőri őrizet is állandó lesz.

A zempléni főispáni beigtató.

S.-A.-Ujhely, nov. 24. **Pallavichini őrgróf**, a zempléni új főispán e hó 27-ére hívott össze beigtató közgyűlést. Ez alkalomból **Matolay** bizottsági tag, a százas bizottság elnöke

körlevelet intézett a törvényhatóság tagjaihoz és felhívja őket, hogy a közgyűlésen ne jelenjenek meg, hanem gyűljenek össze a színházban.

Lányi és a katonai behívók.

Budapest, nov. 24. **Lányi igazságügyminiszter** körrendeletet intézett ma a budapesti járárbíróságához, amelyben erendeli, hogy a katonai behívókat az igazságügyi palota külső falán valamint a helyiségekben fűgesszék ki.

A főváros ellentállása.

Budapest, nov. 24. A székesfőváros tanácsa ma foglalkozott **Fülep főügyész** ismert feliratával, melyet a belügyminiszter rendeletére készített. A tanácsban 9-en szavaztak a javaslat mellett. **Márkus polgármester** a javaslat ellen szavazott.

A horvátok a nemzeti küzdelem mellett.

Budapest, nov. 24. **Zágrábból** jelentik, hogy a **horváth tartománygyűlésen** **Rauch Pál** báró nagy beszédet mondott, amelyben helyeselte a magyar nemzeti küzdelmet és kijelentette, hogy a fiemei horvátok határozatát pártolja.

A Zeysig pör tárgyalása.

Budapest, nov. 24. A budapesti törvényszéken késő estig folytatták a **Zeysig pör** tárgyalását. A délután folyamán **Baneth Sándort** kihallgatták, a ki azt vallotta, hogy 200 koronát kapott **Dénestől**. **Dénes** kijelentette, hogy **Bánffy Dezső** bárónak a röpirat hoz semmi közbe. Vallomása későbbi folyamán ártatlannak mondja magát. A dologban csak akkor látta, hogy fontos jelentőségű a mikor nyomtatásban megjelent. Öt óra után a vádlottakat szembesítették egymással. **Baneth** kijelentette, hogy az iratok között van egy olyan levél is, amely egy mandátumra vonatkozik, de olyan mondat nincsen benne a melyben az volna, hogy a háta mögött **Bánffy Dezső** állana.

A **Zeysig** ügyben ma még **Fekete Józsefet** is kihallgatták, aki a **Zigány Árpádnak** adott 400 koronára nézve azt vallotta, hogy apránként adta. **Zigány** neki azt mondta, hogy a röpirattal tulajdon képpen az volt célja, hogy a koalíciót a koronával kibékítse.

Ezután **Bánffy Dezsőt** hallgatták ki! **Bánffy** kijelentette, hogy a röpirat megírásáról előzőleg tudomása nem volt. Aug. 14. 17-ig nem is tartózkodott Budapesten. Elítélte a röpiratot s **Zigányt** a magyar közéletben kifejezett munkásságáról ismerte csupán. Más összeköttetése nem volt vele.

Pestmegye új főjegyzője.

Budapest, nov. 24. Magyar távirati iroda jelenti, hogy **Laszberg főispán** **Römer Róbert** belügyminiszteri segédtitkárt **Pestmegye főjegyzőjévé** kinevezte, aki a hivatalos esküt nyomban letette és a hivatal vezetését átvette.

Kossuth Ferenc a Pestmegyei eseményekről.

Budapest, nov. 24. **Kossuth Ferenc** a Pestmegye székházán történt eseményekről a Magyarország mai számában vezércikket ír. Cikkében mély felháborodásának és sajnálataának ad kifejezést a történetek felett. Kárhoztatja a kormányt és azt mondja, hogy a kormány eme cselekedeteivel csak arra törekedhetik, hogy mennél jobban kiélesítse a király és nemzet közt fennforgó ellentétet. Tudnia kell a kormánynak, hogy nem egy

létező jogkör nem ruházható át. Ha idegenek vállalkoznak a gyászos szerepre, más elbírálás alá esik. Ő mint magyar ember és mint a 48-as párt elnöke kijelenti, hogy a legnagyobb elismeréssel viseltetik a törvényhatósági tisztviselők hazafias állásfoglalása iránt. Eljön az idő, midőn a nemzet anyagi és erkölcsi téren bemutatja irántuk táplált halálját.

Vakmerő rablás fényes nappal.

Budapest, nov. 24. **Horánszky Nándor** özvegyéhez ma beállított egy fiatal ember és azt mondotta, hogy ő a villany csengőket jött megjavítani. Mikor elment, a miniszter özvegye é zrevette, hogy 10000 korona értékű ékszere hiányzik. A budapesti rendőrség kutat az ismeretlen tettes után.

Rudnay kigolyózása.

Budapest, nov. 24. A nemzeti kaszinóban ma este ivet köröztek, a melyet 179-en irtak alá. Az iv felhívást tartalmaz, hogy **Rudnay Béla** rendőrfőkapitányt mai undorító viselkedése miatt a Kaszinó tagjai sorából kitöröljék. **Rudnay** eljárását mindenféle megvetéssel tárgyalják.

Törvénykezés.

A doktor bioszklije. **Boldizsár** Imre géplakatos segéd ez év szeptember hó 15 én dr. **Szász Adolf** fogorvos 300 korona értékű tiszta új biciklijét **Széchényi** utca 1. szám alatti lakásáról egy őrizetlen pillanatban ellopta és azt tizenkét koronáért elvesztette **Jurovics Ábrahám** ügyöknök. Ezen sikeren felbátorodva még ugyan e hó 18 án a Kaszinó épületből elkarikázott **Fodor Sándor** biciklijével is, melyet szintén **Jurovicsnak** adott el 10 koronáért. Büne azonban kitudódott és így tegnap **Jurovics**csal együtt a törvényszék elé kerültek lopás és orgazdaság vétsége miatt. A törvényszék kerekas János bíró elnöklete alatt **Boldizsár Imrét** lopásért két havi fogházra, **Jurovics Ábrahámot** pedig orgazdaság vétsége miatt 8 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. A kir. ügyész az ítélet súlyosbításáért, **Jurovics** pedig enyhítéséért fellebbeztek.

Duhaj legények. Magánlak sértés vétsége miatt került törvényszék elé **Lovász Sándor** h.-nánási parasztleány három társával együtt. Ez év május hó 3-án éjjel bemászott a kerítésen **Lovász Sándor** özv. **Nagy Bálintné** udvarára, hogy találkozhasson — az ott lakó cselédleánnyal. Ezen tettéért **Lovász Sándor** 2 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre, **Pósa Sándor**, **Péntek Mátyás** és **Husztai József** társai pedig, kik csak elkísértek **Lovászt**, egy-egy napi fogházra ítéltettek, melybe a vádlottak bele nyugodtak.

Közgazdaság.

Terményfőzsd.

Schvarcz E. Jereczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1906. november 24.

Készáru, változatlan, határidők szilárdabbak.

1905. októberi buza	16 68—70
1906. áprilisi buza	17.24.—26
októberi rozs	—
1906. áprilisi rozs	14.80.—32
októberi zab	—
1906. áprilisi zab	14.34.—36
1906. májusi tengeri	13 78.—80
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptemb. ri	—
1906 szeptemb. eri repce	26.20.—40

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizált szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes ujdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, bába, társaságra és utczi toiletnek és bousoknak, béésnek stb.** való K 1.15-től K 18-ig méterenként.

Csakis jótállás melletti solid selyemszövetet árulunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co Luzern U.18. (Svájcz.)
2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Donogán és Somossy

— cégnél —

DEBRECZEN, Kistemplombazár,

már megkezdődött a

nagy karácsonyi vásár

Feltűnő olcsó árak és csak jó minőségű árak kerülnek eladásra.

**Óriási választékban
Női felöltők
Szörme kabátok
Boák.**

HALMÁGYI SÁMUEL

utóda
Női- és leány felöltők áruházában, DEBRECZEN.

**Gyermek köpeny
Paletók.**

Mérték utáni rendeléseket elfogadok.

Feltűnő olcsó árak!

Különlegességek!

Pelüche és haraszt gyermek kabátok, Ruhák, sapkák és fejkötőkben ugyszintén a legdivatosabb kötött Blousokban!!

legolcsóbb árak!

Márton Gyula

divat és rövidáru üzletében
Főtér 9. sz. Bika szálloda mellett.

Placz utca 61. szám alatt épült kétemeletes bérházban több rendbeli modern lakás

azonnal kiadó.

Értekezhetni a tulajdonosnál **Fischer Adolf** kistemplombazár.

Hallatlan!

Hosszu téli kabát	15	koronától.
Rövid mikádó	9	"
Öltöny	12	"
Magányos nadrág	4	"
Gyermek öltöny	4	"
Fiu öltöny	10	"
Gyermek köpeny	9	"

GERŐ

óriási nagy áruházában,
DEBRECZEN, Placz-u. 61.
a Szent Anna-utcával szemben.

Köhögés.

A ki ezt meg nem figyeli, várkozik saját testén!

KAISER mell-caramellai

a 3 hársával.

Orvosilag kipróbált és ajánlva köhögés rekedtség, katharrus, nyálkásodás és gégekatarhus ellen.

4512 közj. hit. bizonyítvány, hogy igaz, amit ígér. Csomagja 20 és 40 fillér Tóth Béla, dr. Róthschnek V. Emil és Mibalovits gyógyszerárában.

Passepartouk

képkerevezések, mindenemü könyvkötészeti és nyomdai munkák legolcsóbban készíttetnek

Horovitz Zsigmond

nyomda és könyvkötészetében
DEBRECZEN, Placz-utca 12. sz.

Telefon **Uj sóraktár.** Telefon 443 sz.

Van szerencsém a n. é közönség b. tudomására hozni, hogy Vár utca 7 sz. a Nyomtató utca sarkán

só nagy raktárt

nyitottam, hol állandóan kizárólag saját örlésű darált só, valamint kő és marhasó kapható.

Ugyszintén tengeri, árpa és zab szemesen, vagy darálva minden mennyiségben állandóan kapható.

Darálást elfogadok és kívánatra haza is szállítom.

Mint a helyi „Erőtakarmánygyár“ képviselője nálam nagyban és kicsinyben e gyártmányok rendelhetők.

Becses pártfogást kér teljes tisztelettel

HONIG EMIL,

sónagykereskedő.

Divat ujdonságaink

az őszi időnyre megérkeztek.

Női ruha és kosztum kelmék. Bluz selymek, Jó mosó barchetek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szörme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakhoz.

A világhírű **francia P. D. jegyű kitűnő szabásu**

fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Kistemplombazárban

levő **Fischer Adolf** bolthelyisége berendezéssel együtt **azonnal kiadó.**

Van szerencsém a m. t. vevő közönséget értesíteni, hogy tulajdonított raktár miatt a

férfidivat cikkek

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat, gallérok, közelőket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevőközönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel

BORSOS KATA

DEBRECZEN, Városháza.

Őszi időnyre megérkeztek

remek kivitelben sima és mintás posztók, szövetek, flanellek és parchetek, Férfi és gyermek Trico. Paplanok 2 frittól feljebb. Futó és nagy szőnyegek, ágyterítők, alsó szoknyák flanel, parchet, fekete és színes clottból, bugyogót téliben és fehérben. Disz és bőrkötények nagyválasztékban. Férfi ing fehér 1 firt, hajtásos 1.20, 1 gallér 12 kr., közelő 20 kr.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Mesés olcsó nagy elárusítás van **Hegedüs Árminnál**

Debreczenben, a Piacz-utczán Bika-szálloda melletti Ranunkel-házban.

120 cmt széles elegáns ruhakelmék métere . . . 35 kr. Kitünő mosó tennisz flanel métere 11 kr.
120 „ „ nehéz finom cibelin 63 „ Gyönyörű kivitelű plüs flanel 19 kr.
1 drb. fehér flotti rojtos törülköző csak 11 kr.
1 drb. ágyterítő gyapju buzet 78 kr. 1 drb. két személyes vattás brillantin clott paplan csak .95 kr.
1 ablak buzet függöny 95 kr. 1 mtr. spanyol spárga szőnyeg, elszakíthatatlan . . . 15 kr.
Ezenkívül ráadásul mindegyik vevő **fekete valódi ajour harisnyt kap 50 kr-ért.** Ezen harisnya értéke 5 korona volt.

Figyelem!

Ezen nagy elárusítás csak január 1-ig tart, miért is siessen mindenki vásárolni

Figyelem!

Tisztelettel **Hegedüs Ármín.**

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásná tessék válaszlevegőt esatolni.

„Nagymama 19.“ levele van a kiadóban.

Bolt kisebb és nagyobb, a piacz legforgalmasabb pontján kiadó és azonnal átvehető. Czim a kiadóhivatalban.

Téli időnyre a legjobb angol és hazai szövetekből remekszép öltönyöket jutányos árban készít Frank József férfi szabó Piacz-utca 67. Frohner-épület.

Köhögésnél legjobb cukor a Borsy-féle pemetefü cukorka. Kapható Jóna és Jóna drogueria, Budai cukrászda és minden jobb fűszerüzletben.

Vasesztergályozást, vasgyalulást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preisler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz-utca 22.

Csekély heti vagy havi részletekben beszereshető Kaiser Salamon Debreczen leg nagyobb részletáruházában Hatvan u. 2. Vászón, Kézműáru, férfi és női készruhákat, felöltők, őszi és tavaszi gallérok, fiu és leány öltönyök, tükrök, képek és nádszőkek. Mérték utáni öltönyszövetekből óriási választék. Tisztviselők, hajduk, rendőrök és gyári munkásoknak 15 százalék árengedmény.

Aszalt lengyel bányai gomba rizike saláta gomba, afonya cukorba főzve, Ostse hering, caviar, dió feltörve és héjában, mo-gyoró, Malaga, datolya Kontsek Gézánál Fő-üzlet Kossuth-utca. Fióküzlet Csapó-u.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe főlvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusznövesztő- és ápolószer az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos. 1 nagy doboz 50 fillér. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth utca „Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Homokkert I. járason Sz.-Annai temetővel szemben egy 2195 négyszögöl szőlő szabad kézből eladó. Értekezhetni Nyugoti u. 48. sz. a tulajdonosnál.

Gansin a legjobb cipőfényesítő, chevraux és boxcipő-crém. Kapható mindenütt.

Mindennemű könyvek, régiségek legmagasabb áron megvásároltának Harmathy Pál könyvkereskedés és antiquariumában Fűvészkert utca 14. Telefon 374.

Végkiárusítás üzlet-felosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárusítottanak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Kohn Hermann Hatvan-u. 17. szám alatti üzletében legelőnyösebb fizetési feltételek mellett beszerezhető mindenféle kézműáru, továbbá férfi és női felöltők és szövetek heti vagy havi kényelmes részlet fizetésre.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Debreczen specialitása

a világhírű örvényesen védett

Neumann Nándor-

főle, saját gyártmányu

kályhaezüstöző

Szobrásvány védjeggyel ellátva. Megrendelhető és kapható a készítőnél

Neumann Nándornál,

festéknagykereskedő,

DEBRECZEN, Hatvan-utca 5 szám.

Viszonteladóknek árkedvezmény.

Bor, gyümölcsfa és spárga eladás.

A Gróf Degenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak „Erzsébet“ szőlőtelepén kitiünő minőségű

ó bor, gyümölcsfa oltványok és 3 éves spárga gyökerek kaphatók.

Iroda: Debreczen, Kossuth-utca 32.

Löwy F.-nél,

Löwy F.-nél,

Löwy F.-nél.

lehet egyedül nagyon szép, divatos

női ruhaszövetet venni.

Most érkezett: 100000 mtr. koczkás Skót szövet 120 cm. széles ezelőtt 90 kr. most csak 45 kr. — 500000 mtr. koczkás cibelin ezelőtt 1 frt. most csak 55 kr. 2000 mtr. gyapju szövet ezelőtt 50 kr. most 75 kr.

A mai naptól kezdve egész évig mindenféle női ruhaszöveteket 25% engedmény mellett árusítom el.

 Tessék személyesen fentiekről meggyőződni.

Minden vevő 5 frt. bevásárlás után egy életnagyságu képre tarthat igényt 1 frt. 50 kr.-ért; ezen kedvezményt már más kereskedők is utánnazzák, de jó képet egyedül nálam lehet kapni, a rossz kép pedig semmit sem ér.

Ujdonságok folytonosan érkeznek.

Löwy F. cég,

Löwy F. cég,

Löwy F. cég.

Vigyázz! Kékre festett kirakat!

Piacz-utca leglátogatottabb üzlete.